

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну
Кафедра індустрії моди в легкій промисловості

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

29 серпня 2024

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Історія костюма**

Освітньо-професійна програма **Індустрія моди в легкій промисловості**

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський)**

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Лобанова Галина Євгенівна
Профайл викладача	https://imlp.khmnu.edu.ua/lobanova-galyna-yevgenivna/
E-mail викладача(ів)	lobanovah@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	+380975261931
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=3433
Консультації	Очні: Відповідно до графіка, встановленого кафедрою Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин					Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит	
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						Семінарські заняття
В	Д		1	4	120	51	17		34		69			+	

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія костюма» є вибірковою компонентів, що може бути долучена до фахової підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості» за освітньо-професійною програмою «Індустрія моди в легкій промисловості».

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів знань щодо історії розвитку форм костюму, моди і стилів, навикам застосування основних історичних рис, форм, конструктивних особливостей у композиціях сучасних виробів легкої промисловості.

Завдання дисципліни – дати знання студентам щодо стильових особливостей моди різних історичних періодів; навчити вільно визначати за основними елементами вбрання, формою історичного костюма та характером декорування стилі та історичну епоху.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: аналізувати вплив історії розвитку форм костюму, моди і стилів на композиційне рішення виробу, що проєктується; знати ознаки і володіти

принципами композиційної побудови на прикладі трансформації та стилізації форм народного (національного) костюму для художнього проектування сучасного модного костюму; втілювати задум в ескізі у заданій формі, кольорі, конкретному матеріалі, узагальнюючи і використовуючи народні традиції, сучасні досягнення в області художнього проектування.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
			зміст	год.	література
1-2	Функціональність елементів костюма	Практична робота (далі ПР) 1. Особливості форм і конструкцій костюму Древнього Єгипту, Древньої Греції, Древнього Риму.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання практичної роботи №1. Видача теми індивідуального завдання.	8	[1-3, 8-9]
3-4	Костюм стародавнього світу.	ПР 2. Особливості форм і конструкцій виробів із костюму Візантії.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до здачі практичної роботи № 1 та до виконання практичної роботи № 2.	8	[1-3, 8-9]
5-6	Характеристика костюма Середньовіччя.	ПР 3. Костюм раннього Середньовіччя (IX-XI ст.) та Готичного періоду (XII - XIV ст.).	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до здачі практичної роботи № 2 та до виконання практичної роботи № 3.	8	[1-3, 8-9]
7-8	Історія костюмів Стародавньої Русі X-XIII ст.	ПР 4. Особливості форм і конструкцій костюму епохи Відродження (XV-XVI ст.) та Бароко (XVII ст.).	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до здачі практичної роботи № 3 та до виконання практичної роботи № 4.	8	[1-3, 8-9]
9-10	Українські костюми XV-XVII ст.	ПР 5. Особливості форм і конструкцій костюму епохи Рококо (XVIII ст.).	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до здачі практичної роботи № 4 та до виконання практичної роботи № 5.	8	[1-3, 8-9]
11-12	Костюм Нового часу.	ПР 6. Чоловічий та жіночий костюм Франції XIX ст.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до здачі практичної роботи № 5 та до виконання практичної роботи № 6.	8	[1-3, 8-9]
13-14	Загальна характеристика костюма Європи XIX ст.	ПР 7. Чоловічий та жіночий західноєвропейський костюм 20-50-х р.р. XX ст.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до здачі практичної роботи № 6 та до виконання практичної роботи № 7.	8	[1-3, 9, 11]
15-16	Історія костюма XX століття	ПР 8. Чоловічий та жіночий костюм II-ї половини XX ст. та початку XXI ст.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до здачі практичної роботи № 7 та виконання практичної роботи №8.	8	[1-3, 8-9]
17-18			Підготовка до здачі та здача практичної роботи № 8. Підготовка до здачі індивідуального завдання.	5	[1-3, 8-9]

Примітка. * Лекції і практичні заняття проводяться раз у два тижні по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять).

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка.

Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в аудиторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися як для роботи в системі Модульного середовища, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних робіт та пов'язаних із ними, власних завдань, які є частиною навчального процесу.

Практичні роботи виконуються індивідуально або групами, згідно з варіантами, що представлені у методичних вказівках до практичних робіт. Під час роботи над завданнями практичних робіт недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагіату (спроба представити до здачі практичну роботу іншого варіанту) здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати практичну роботу згідно із його варіантом.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасна здача практичної роботи.

При цьому використовуються методи поточного контролю: здача практичних робіт; презентація індивідуальних завдань.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Студент, який не набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу вважається невстигаючим. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:									Індивідуальне завдання
1	2	3	4	5	6	7	8		
ВК*:				0,8				0,2	0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання індивідуального завдання

Виконання індивідуального завдання на тему «Дослідження костюму різних історичних періодів з розробкою сучасних моделей одягу та взуття за історичними мотивами» з ілюстраціями та презентація його на 17-ому тижні семестру. Оцінка, яка виставляється за індивідуальне завдання, визначається за такими критеріями:

виклад теоретичного матеріалу з теми (подача у формі презентації, якість презентації, її інформативність та сприйняття); вміння студента обґрунтувати прийняті рішення; своєчасне виконання роботи.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Вплив географічного розташування та умов проживання на конструкції костюму.
2. Символіка форм і декору у костюмі Древнього Єгипту.
3. Колористика у взутті Древнього Єгипту.
4. Вплив течій у філософії на форми і декор взуття Древньої Греції.
5. Членування форм одягу та взуття Древньої Греції.
6. Вплив класового і суспільного поділу населення на форми, конструкції і способи носіння взуття у Древньому Римі.
7. Запозичення древньогрецьких художніх ідей у формі та декорі костюму Древнього Риму.
8. Види прикрас і колористика костюму Древнього Риму.
9. Вплив християнської моралі на конструкції і декорування візантійського костюму.
10. Запозичення конструкцій і форм грецького і східного взуття.
11. Вплив християнської моралі на конструкції і декорування елементів костюма середніх віків і готики .
12. Зміна форми сліду взуття за періодами готики.
13. Взуття простолюдинів рицарів, придворних. Відміни і схожість.
14. Вплив способів виготовлення на конструкції і форми взуття.
15. Основні форми костюму епохи Відродження.
16. Зв'язок форм взуття та одягу епохи Відродження.
17. Форми рукавичок та сумок епохи Відродження.
18. Основні форми костюму епохи Бароко.
19. Зміна форми сліду взуття за періодами Відродження та Бароко.
20. Взуття простолюдинів та рицарів. Відміни і схожість.
21. Форми рукавичок епохи Бароко.
22. Форми сумок епохи Бароко.
23. Причини переміщення центру європейської моди у Францію.
24. «Натуралізація» форм у європейському костюмі XVIII в. Причини та прояви.
25. Форми носкової частини і каблука у європейському взутті XVIII в.
26. Декорування верху взуття.
27. Основна кольорова гама у європейському костюмі XVIII в.
28. Основні форми рукавичок XVIII в.

29. Основні форми сумок XVIII в.
30. Причини зміни характеру конструкції та форми взуття у XIX ст.
31. Порушення стильової єдності у костюмі.
32. Тяжіння до античності у формах костюму на початку XIX ст.
33. Форма носкової частини взуття 20-40 рр. XIX ст.
34. Характерні риси стилю Ампір (1806-1820 рр. XIX ст.).
35. Характерні риси періоду Реставрації (1820-1850 рр. XIX ст.).
36. Вплив романтизму у мистецтві на конструкції та форми взуття у середині XIX ст.
37. Зміна конструкцій взуття під впливом промислової революції (70-і роки XIX ст.).
38. Зміна конструкцій та форм взуття під впливом захоплення екзотичними видами спорту.
39. Декорування одягу, взуття і шкіргалантерейних виробів у XIX ст.
40. Вплив руху гігієністів на функціональність та конструкції костюму XX ст.
41. Боротьба між художниками-професіоналами та модельєрами одягу і взуття.
42. Протиріччя між індустріальним способом виготовлення одягу, взуття та індивідуальним стилем.
43. Дайте характеристику одягу початку XX століття.
44. Дайте характеристику одягу 20-х років XX століття.
45. Дайте характеристику одягу 30-х років XX століття.
46. Дайте характеристику одягу 40-х років XX століття.
47. Дайте характеристику одягу 50-х років XX століття.
48. Дайте характеристику одягу 60-х років XX століття.
49. Дайте характеристику одягу 70-х років XX століття.
50. Дайте характеристику одягу 80-х років XX століття.
51. Форма носкової частини взуття 60-70 рр. XX ст.
52. Особливості стилю «Шанель».
53. Характерні риси виробів фірми "Крістіан Діор".
54. Методологія розробки моделей одягу, взуття фірм «Haute Couture» .
55. Особливості організації моделювання виробів в Англії.

9 Рекомендована література

Основна

1. Головенко Т.М. Історія костюму: культурна спадщина народів світу: навчальний посібник / Т.М. Головенко, О.П. Козарь, Ю.С. Бондарчук, О.В. Шовкомуд. – Луцьк: ЛНТУ; Мукачєво: МДУ, 2023. – 252 с. Режим доступу : https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2023-12/История%20костюму%202023_Навчальний%20посібник.pdf
2. Шевнюк О. Л. Історія костюма: навчальний посібник / О. Л. Шевнюк. – Київ: Знання, 2008. – 375 с.
3. Корницька Л.А. Художнє проектування одягу. (Історія костюма): Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 434 с.
4. Історичний костюм. Костюми Стародавньої Русі X-XIII ст. Загальна характеристика костюмів Київської Русі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://swordmaster.org/2010/04/12/kostyumi-starodavnoyi-rusi-x-xiii-st.html>
5. Камінська Н.М. Костюм в Україні від епохи Київської Русі до XXI століття. / Н.М. Камінська, С.І Нікуленко. – Х.: Золоті сторінки, 2004. – 207 с.
6. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців. / О. Ю. Косміна — К. : Балтія-Друк, 2008. — Т. 1 : Лісостеп; Степ. — 2008. — 160 с.

Додаткова

7. Історичний костюм. Костюми Стародавньої Русі X-XIII ст. Загальна характеристика костюмів Київської Русі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://swordmaster.org/2010/04/12/kostyumi-starodavnoyi-rusi-x-xiii-st.html>.
8. Історія стилів (презентація): Від давнини до наших днів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://en.ppt-online.org/70029>
9. Історик моди Мирослав Мельник. Історія костюма і моди, теорія моди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://modoslav.blogspot.com/>
10. Все нове – це добре забуте старе! Все про одяг: дослідження, історія, побут, звичаї, виготовлення. Все на АМППР (1790-1820) - Частина 1: зачіски, крій, аксесуари, історія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://lebedinajpesnja1.blogspot.com/2018/08/blogpost_3.html#more
11. Костюм епохи XIX ст. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arshistorian.blogspot.com/2020/11/19.html>. 11. Костюм епохи Відродження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://afield.org.ua/mod3/mod44_3.html.